

Związki przyjaźni

Autor tekstu: **Edward Abramowski**

1. Jedyny istotnie wartościowy składnik rozwoju, to rozwój przyjaźni, nim mierzy się tylko wyższość rozwoju społecznego. Tak samo rozwój indywidualny, wartość człowieka jest to jego uzdolnienie do przyjaźni. Jest to jedyna rzecz, gdzie dobro społeczne utożsamia się z indywidualnym.

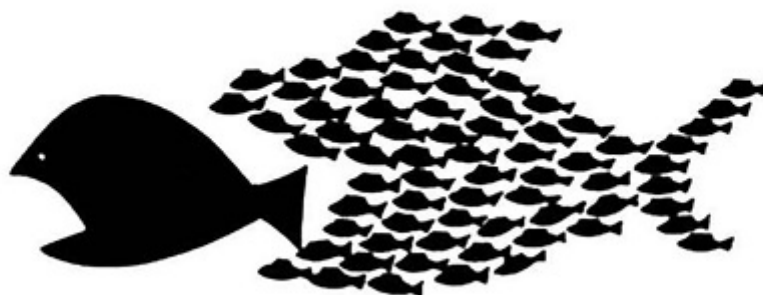
2. Moc społeczeństwa, jego wszechstronny rozwój, zawierający w sobie wszechstronny rozwój jednostek, ma za podstawę życie stowarzyszeniowe, solidarność wolną, redukującą do minimum funkcje państwa. Życie stowarzyszeniowe wynika z wnętrza jednostki, wymaga jej uspołecznienia, dobrowolnej solidarności. Wynikać ono powinno, aby mieć największą siłę, nie ze względów utylitarnych, lecz z potrzeb moralnych — przyjaźni.

3. Z niej także — jako ogniska, wynikają zasady polityki wolności, równości i braterstwa, są to wytyczne ruchów dziejowych, które wzmagają się w miarę rozwoju solidarności społecznej.

4. Solidarność społeczna musi mieć swoją duszę, nie dość jest aby tworzyła się pod presją życia. Duszą solidarności jest przyjaźń, objawiająca się bez interesu osobistego, we wszelkich sprawach życia, zarówno indywidualnych jak i społecznych.

ORGANIZUJcie SIĘ!

5. Wytworzenie nowej rasy ludzi: człowiek, u którego pierwiastek altruizmu, braterstwo jest głównym czynnikiem życia, jako jego indywidualność głęboka, od żadnych względów niezależna. Rozwój tej rasy jest wartością indywidualną, bezwzględną. Jako wartość społeczna jest podstawą i źródłem życia społecznego: rozwija stowarzyszeniowość, rozwija walkę z wyzyskiem wszelkich postaci, niszczy przemoc, utrwala wolność, stwarza kulturę wolną t. j. to wszystko, co daje narodowi siłę wewnętrzną, rozwija jego demokratyzację i zdolność do wolności.

6. Zadaniem Związków przyjaźni jest stwarzanie nowego człowieka i tą drogą stwarzanie nowego życia społecznego. Nie znaczy to, że tworzenie się nowego życia przez potrzeby ekonomiczne i polityczne jest błędne — tworzą je one także i w pewnym stopniu nowego człowieka, ale to nie wystarcza. Życie tworzone tą tylko drogą przygłusza często czynniki nowe, utrzymuje starą rasę. Rozwój musi być równoległy: zewnętrzny i wewnętrzny. Do wszelkich ognisk zapoczątkowania

się nowego życia muszą wchodzić grupy nowych ludzi, jako ich żywe moralne źródła — przez swą obecność w polityce, w dziełach społecznych i t. d. Zapewniać im rozwój w kierunku ideałów.

7. Działalność Związku: a) Związek wewnątrz siebie tworzy grupę wszechstronnej pomocy wzajemnej, jednostka znajduje w nim wszechstronną opiekę i pomoc we wszelkich sprawach życia; b) nazewnątrz występuje w obronie przed każdą krzywdą: (Przyp. wyd. Rękopis się urywa).

Przedruk z nieukonczonego rękopisu Abramowskiego — bez daty. Źródło: Edward Abramowski, PISMA. Pierwsze zbiorowe wydanie dzieł treści filozoficznej i społecznej, Tom I, Związek Polskich Stowarzyszeń Spożywców, Drukarnia R. Olesiński, W. Merkel i S-ka, Warszawa 1924.

Edward Abramowski

Ur. 1868, zm. 21 czerwca 1918. Polski myśliciel polityczny, filozof, psycholog i socjolog. Bliski przyjaciel Stefana Żeromskiego, pierwowzór Szymona Gajowca w powieści „Przedwiośnie”, wolnomularz.

„Abramowszczyzna” zabarwiła nie tylko program ludowo-demokratycznej opozycji PSL przeciw ustrojowi komunistycznemu „demokracji ludowej”, ale także działaczy socjalizmu humanistycznego w PPS. Także Komitet Obrony Robotników, a nawet „Solidarność”, miały swoje korzenie w filozofii Edwarda Abramowskiego. Był (i jest) on uważany za „przywódcę duchowego” przez tworzone w Polsce organizacje anarchistyczne.

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 17-07-2014)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9700) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9700>)

Contents Copyright © 2000-2012 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2012 Michał Przech

Właścicielem portalu Racjonalista.pl jest Fundacja Wolnej Myśli.

Autorem portalu jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie elementy tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl